

Переводити і в ерскланам поштамт Uim: Dowa... Виходить двічі на тиждень: у середу і суботу.

Вікраніські Вісті

Ukrainische Zeitung... Verlags- und Versandpostamt ULM (Donau)...

Середа, 12 Листопада 1947 р. — Число 81 (139) Рік III ... Mittwoch, 12 November 1947 — Nr. 81 (139) Jahrgang 3

Пропагандивний похід починається

Американські воєни в Німеччині проходять спеціальні курси

НОВИЙ УЛЬМ (УВ). 10 листопада. Як повідомляють в суботу англійське й німецьке радіо, в американській окупаційній зоні (головно, в Берліні і Франкфурті) появилася брошура „За залізною заставою“.

З тих самих джерел довідуємося, що, починаючи з цього тижня, американські воєни в Німеччині проходять спеціальні курси, щоб орієнтуватися в питаннях руйнівницької комуністичної ідеології і протистояти їй.

3 тих самих джерел довідуємося, що, починаючи з цього тижня, американські воєни в Німеччині проходять спеціальні курси, щоб орієнтуватися в питаннях руйнівницької комуністичної ідеології і протистояти їй.

* ЛОНДОН (БВС). 9 листопада. З сьогоднішнього дня в Англії — перше в її історії — запроваджується нормування картоплі. Тижневий приліт становитиме підтвер 1350 гр. для дорослих, дітя до 5 років одержуватимуть лише 50% від цієї кількості.

„Мала асамблея“ ОН ЛЕЙК САКСЕС (ЮП). 7 листопада. Політичний комітет ОН ухвалив американську пропозицію про заснування постійного Комітету ОН, так званої „малої асамблеї“.

Важний старт підготовчих нарад

ЛОНДОН (АП). 7 листопада. Вчора розпочалися в Лондоні наради заступників міністрів закордонних справ з приводу підготовки мирних договорів.

до 4 великодержав, що запрошують інших на мирну конференцію. Проти такої пропозиції був СРСР, мотивуючи свою позицію тим, що Китай не підписував капітуляцію Німеччини.

ставників усіх зон і партійних напрямків зібраних сьогодні в Берліні на спеціальну нараду. Вони обговорюватимуть усі німецькі питання з огляду на Лондонську конференцію.

* НЬЮ-ДЖЕРСІ (Зюдвестфунк). 9 листопада. Колішній міністр закордонних справ Румунії генерал Радеску прибув з Лісабона до Америки. Він сказав представникам преси, що намагатиметься спонукати ОН випнути на режим у його країні, Комунізм опанує світ, якщо його не поборувати.

Зникли в Східній зоні БЕРЛІН (ЮП). 7 листопада. Партійний провід соціял-демократичної партії опублікував прізвиська й адреси 63 членів, заарештованих у Берліні й Східній зоні за наказом НКВД.

ЛОНДОН (БЕС, ГА, РШТ). 8 листопада. Сьогодні вранці, на другому своєму засіданні, заступники обмірковували питання процедури опрацювання німецького мирного договору.

ВАНШІНГТОН (АП). 6 листопада. Американське міністерство закордонних справ опублікувало 3-го листопаду 52-сторічкову книжку про точку погляду США на деякі головні питання світової політики.

Книжка про світову політику ВАНШІНГТОН (АП). 6 листопада. Американське міністерство закордонних справ опублікувало 3-го листопаду 52-сторічкову книжку про точку погляду США на деякі головні питання світової політики.

* МЕХІКО СІП (Радіо-Мюнхен). 8 листопада. На другій сесії ЮНЕСКО, що відбувається тепер в мексиканській столиці, до складу ЮНЕСКО прийнято Австралію, Італію, Угорщину й Швейцарію.

Канада застерігає Советський Союз ОТТАВА (АІІ). 7 листопада. В одному меморандумі до советського посольства канадський уряд повідомляє, що віднині він домагатиметься негайного відкликання всіх советських членів дипломатичних і консулярних представництв, що в своїх промовах або в офіційних заявках переходять межі „дипломатичної порядності“.

Також не досягнуто жадних наслідків з приводу питання, скільки країн мають брати участь у мирній конференції. СРСР запропонував 18 країн з великодержавами. Натомість США домагаються участі всіх 55 країн, що проголосили війну Німеччині.

Як подає АП, брошура складає на Советський Союз, що „лише частково виконав свої зобов'язання з воєнного часу“, відповідальність за те, що Об'єднані Нації не змогли досі скористатися з наслідків перемоги і миру.

Комісія ОН у справах Кореї НЬЮ-ІОРК (Ндф). 7 листопада. Політичний комітет сесії ОН ухвалив у середу 46 голосами американський план здійснення незалежності Кореї.

* ЛОНДОН (БЕС). 8 лист. 19. IX. до Англії прибуває турецька воєнна місія на чолі з шефом турецького штабу Омуртаком.

Політична атомова бомба МОСКВА (БЕС). Молотов піддав гострій критиці капіталістичні держави, однак висловив переконання, що навіть ті країни, економічні системи яких виявляють глибокі різниці, можуть співпрацювати одна з одною.

Як подає АП, брошура складає на Советський Союз, що „лише частково виконав свої зобов'язання з воєнного часу“, відповідальність за те, що Об'єднані Нації не змогли досі скористатися з наслідків перемоги і миру.

За американською резолюцією, передбачено утворення комісії з 9 держав, що вирушить до Кореї, щоб тим разом з обраними корейськими представниками обговорити питання незалежності країни.

Комісія складатиметься з таких членів: Австралія, Канада, Китай, Франція, Індія, Філіппіни, Сирія, Ель-Сальвадор і Україна.

* ТОКІО (ГА). 8 листопада. Японський парламент схвалив дві нові земельні реформи.

НЬЮ-ІОРК (Дена). Заяву Молотова про те, що США вже не мають монополії на атомову бомбу, розцінюють у колах ОН, а також серед американських експертів як „політичну атомову бомбу“, щоб викинути на суцільну думку.

Також не досягнуто жадних наслідків з приводу питання, скільки країн мають брати участь у мирній конференції. СРСР запропонував 18 країн з великодержавами.

За американською резолюцією, передбачено утворення комісії з 9 держав, що вирушить до Кореї, щоб тим разом з обраними корейськими представниками обговорити питання незалежності країни.

Комісія складатиметься з таких членів: Австралія, Канада, Китай, Франція, Індія, Філіппіни, Сирія, Ель-Сальвадор і Україна.

* ПАРІЖ (РШТ). 9 листопада. Урядові частини здобули велику перемогу над комуністами: коло Муадону вбито понад 7.000 комуністичних воїнів, 1000 адалася в полон.

ЛОНДОН (БЕС). Коментуючи доповідь Молотова, один англійський часопис зазначає: Молотов сказав, що советська промисловість досягла довоєнного рівня, але він поминув цілковито мовчанкою той факт, що Англія й США переважили довоєнний рівень.

Не дійшли також до згоди з приводу того, чи має Китай належати до великодержав.

За американською резолюцією, передбачено утворення комісії з 9 держав, що вирушить до Кореї, щоб тим разом з обраними корейськими представниками обговорити питання незалежності країни.

Комісія складатиметься з таких членів: Австралія, Канада, Китай, Франція, Індія, Філіппіни, Сирія, Ель-Сальвадор і Україна.

* БАНКОК (РШТ). 9 листопада. Сьогодні у Сіамі стався державний переворот. Військовий загон на чолі з маршалом Занграмом захопив в столиці під свій контроль транспорт, телеграф, радіо. Маршал звернувся до населення з закликом зберігати спокій.

Зміни в румунському кабінеті БУКАРЕШТ (ГА). 8 листопада. Як повідомлялось учора, на пост румунського міністра закордонних справ призначено голову представництва комуністичної партії Ашну Павкер після того, як дотеперішній міністер, член ліберальної партії Татареску, разом з іншими членами партії слав свої повноваження. А. Павкер брала участь у заснуванні Коміаформу. На три інші пости призначено: міністер фінансів — комуніст, міністер сусільних робіт — соціяліст, міністер у справах культури — представник селянської партії.

Комуністична інвазія на Словаччину

ПРАГА (АП). 6 листопада. Причиною кризи, що несподівано постала в Чехо-Словаччині, є домагання комуністів дати представникам робітничих і селянських організацій так званого „комуністичного фронту“, а також колишнім учасникам руху спротиву місця в парламентах напівавтономної Словаччини і в правлячому муніципалітеті. Спочатку комуністи виступили що вимогу в Братиславі. Однак тамтешня міська Рада відхилила домагання дати цим групам міністерські пости в словашькому кабінеті. Після цього чвари перекинулись до Праги, на засідання Національного фронту, дотеперішньої коаліції 8 партій.

друге місце після словашьких демократів. Тим то притягненням „фронтівих груп“ комуністи хотіли здобути більшість у словашькій адміністрації. ПРАГА (Радіо-Мюнхен). 9 листопада. Протягом двох днів Готвальд провадив переговори з правотою утворення словашького уряду. Він планує поширити кабінет за рахунок комуністів і прокомуністичних елементів. Зантра Готвальд повертається до Праги і запропонує у віторок свій план чехо-словашькому парламенту.

друге місце після словашьких демократів. Тим то притягненням „фронтівих груп“ комуністи хотіли здобути більшість у словашькій адміністрації. ПРАГА (Радіо-Мюнхен). 9 листопада. Протягом двох днів Готвальд провадив переговори з правотою утворення словашького уряду. Він планує поширити кабінет за рахунок комуністів і прокомуністичних елементів. Зантра Готвальд повертається до Праги і запропонує у віторок свій план чехо-словашькому парламенту.

* ПЕЙПІН (РШТ). 9 листопада. Урядові частини здобули велику перемогу над комуністами: коло Муадону вбито понад 7.000 комуністичних воїнів, 1000 адалася в полон.

* НЬЮ-ІОРК (ГА). 8 листопада. Наступного тижня виїжджає до Європи нова Балканська комісія. Десь після 20 листопада вона розпочне свою працю в Салоніках.

* ЛОНДОН (БЕС). 8 листопада. Сьогодні відлетіла до Триполі спеціальна комісія в справі кол. італійських колоній. Вона вивчатиме спочатку умови в Еритрії, потім в Італійському Сомалі і під кінець у Лівії. Комісія пробує в Африці 7 місяців і подасть у травні наступного року звіт з приводу кол. італійських колоній.

* СААРБРЮКЕН (Радіо-Мюнхен). 9 листопада. 45 голосами проти 1 (комуніста) саарський ландтаг прийняв утора конституцію Саарланду. Таким чином створено економічне приєднання Саарланду до Франції.

* БЕРЛІН (БЕС). 8 листопада. В англійському секторі Берліну заборонено віднині діяльність „Культурбуау“, протегованої Советами організації культурного відродження Німеччини. В американському секторі Берліну „Культурбуау“ заборонено теж десь току.

* БАГАВІН (ГА). 8 листопада. На доповідній агенції Анета, комісія з сервісу у справі погодження голландсько-індонезійського конфлікту оселила три баланси обох сторін розмовних переговорів на борту австралійського корабля. Представники обох сторін погодилися, щоб переговори з'обувалися на борту американського корабля.

В комуністичній пресі не тільки СССР, а й інших країн багато галасу й шуму зчеплено з приводу кризових та інфляційних моментів у повоєнній економіці США, що загрожують нібито катастрофою всьому світові. Більше того, совєтська дипломатія і деякі павічно настроєні політики й економісти намагались навіть павізначити приблизний термін—початок 1948 р.,—коли, на їх думку, неминучо має наступити крах економіки США. На підставі цього роблять собі далекосхідні прогнози й розрахунки: мовляв, після того світ повернеться паливо і до Америки йде наскрізний вітер—з Європи, захопленої комуністами, і з Сибіру,—отже і в Західній півкулі запанує комунізм.

Справді бо: самі американці не заперечують, що в економіці США відбуваються якісь незвичні, незрозумілі з першого погляду явища, мають місце процеси, прецедентів яких не знає економічна наука. Зрозуміло, вас, європейці, вони дуже тривожать своєю загадковістю, своїми масштабами, невиясненими причинами. Але чи означає це крах, чи новий стрибок, розгін?

Європа в економіці США

Нам чомусь здається, що Європа відіграє надто важливу роль в активах і пасивах економіки США, що крах Європи неминучо мусить потягнути за собою крах економіки США. Європа, як і інші частини світу, економічно співпрацює з США: вони взаємно полегшують собі працю, одна одну доповнюють, але ці зв'язки не такі ковчезні для США. До війни в загальному імпорті США Європа становила $\frac{1}{2}$, а в експорті $\frac{1}{2}$ всієї суцї обігу. Після війни експорт та імпорт американських товарів до так зв. Західної Європи різко змінило свій характер: експорт промислових товарів зменшується, а натомість збільшується вивіз харчових продуктів, але він не перевищує 10%. Імпорт товарів з Європи не перевищує 3-4% від усього імпорту США. Іншими словами, Європа одержує від США харчі, грошові позики, а повертати їх не може, бо продукція Європи не забезпечує її власних потреб, а вивозити

Нові структурні явища в економіці США

має майже нічого. Але це не означає, що Америка не цікавиться Європою. Навпаки, покінчивши з політикою дотеперішнього ізоляціонізму, будучи заінтересованими в політичному і господарському оздоровленні європейського континенту, маючи традиційні зв'язки з різними європейськими країнами, США більш, ніж будь-коли в своїй історії, цікавляться нею і суттєво своєю основною розходження між США й СССР стосуються Європи. Вона (Європа) стала справою політичного престижу США, тут точаться головні бої двох світових ідеологій—західної демократії і червоного тоталітаризму,—прогреси їх США не сміють, бо це рівнозначне їх загибелі.

США стали сьогодні першою світовою державою, і всі справи, де б вони не відбувались, заторкують їх політичні й економічні інтереси. А проте і в них є своєрідні „вузькі місця“, свої турботи, нездорові явища, які не дають спокою їх політикам.

Чому американці вагаються швидко затвердити Маршалів план?

Ледве чи хто в США тепер сумнівається, що план господарського оздоровлення Європи, як нову політичну концепцію, за всяку ціну мусить бути здійснено. Ця думка стала панівною саме тепер, коли з наказу Москви позбавлює свою діяльність комуністичний Інтернаціонал, головне вістря якого скероване на руйнацію всього того, що дає надію голодному й змученому людству на краще майбутнє. Але йдеться про те як, в якому об'ємі, як швидко здійснити Маршалів план. Саме над цим ідує дискусія в керівних громадських колах США. Видача позички Франції в сумі 95 млн. доларів—це початок реалізації плану.

В процесі дискусії над Маршаловим планом вийшли на поверхню всі внутрішні господарські диспропорції і труднощі США, які в майбутньому можуть загрожувати світовим політичним і господарським їх позиціям.

Тепер виявляється, що перед війною індустриальний потенціал пересічно використовувався трохи більше як на половину. Під час другої світової війни американська промисловість збільшила свою продукцію майже на 70% і на цьому рівні тримається виробництво й тепер. Війна закінчилась, промисловість перебудувалась на мирні рейки, товарів на ринку, здавалось, повинно бути більше, а ціни мали б зменшуватись. Насправді ж бачимо зовсім інше.

Спеціальні всебічні економічні дослідження, які провадяться інститутом і зібрані в книзі „America's needs and resources“ („Потреби і ресурси Америки“) за участі найкращих професорів, економістів показують, що Америка багатша від усіх країн, але й її багатства і ресурси мають свої межі. Недовіря до кредитоздатності європейських країн ґрунтується не тільки й не стільки на слабій працездатності європейців, на їх повільному звороті виданих позик, але головню на тому, що Америка сама потребує капітальних інвестицій, спробувати, устаткуватися. Причини зросту ціни на американські вироби і товари є дві: збільшення купівельної здатності населення на 18% проти довоєнного часу і нестача чи, властиво, обмежена кількість товарів на внутрішньому ринку. Експорт продукції деяких товарів йде за рахунок зменшення внутрішнього споживання. Ось кілька фактів. За браком сталі американські автомобільні заводи не можуть збільшити виробництва автомобілів понад 100.000 штук у тижжель. Автомобілі запродані вже на половину з виробництва 1948 р.! Америка спішно будує нові металургійні заводи, поширює свої старі і нові і навіть гадає утворити свої металургійні бази на території Німеччини (Кельн)! Продукцію машинобудівельних заводів цілком продано на кілька років наперед! У зв'язку з домаганнями робітників підвищувати їх заробіток підприємці поспішають ме-

ханізувати виробництво, а це вимагає нових машин. Америка починає вкладати капітали в нові шахти, заводи, бо розміри старих підприємств недостатні. Це саме спостерігається в галузі споживчої промисловости. Нестача бензину змусила її запровадити преділи бензину на заході США, йдуть розмови про нормування бензину на всьому терені США. Збільшення експорту хліба й харчів до Європи в 1947-48 рр., хоч би в рамках попереднього року, можливе лише коштом внутрішніх заощаджень і погіршення життєвого стандарту американського населення. Це факти, мимо яких спокійно американські політики не можуть пройти, й тим то вони наполягають на тому, щоб Західна Європа в Маршаловому плані більший притиск зробила на використанні своїх власних ресурсів.

Вивчення індустриального питання США показує, що, починаючи з 1790 р., зріст населення йде швидшим темпом, ніж збільшення інвестицій. Америка мусить вкладати більше капіталів до своєї внутрішньої індустрії. Вчені приходять до висновку, що Америка захоплюється капіталовими інвестиціями за кордоном, забуваючи, що їй бракує інвестицій понад 40 млрд. доларів у себе дома. Чим це пояснити?

За час війни вклядено сотні мільярдів доларів до промислових галузей на війну. У мирний час вони використовуються лише частково, перебудова їх коштувала б дорожче від нової побудови. Невпевність ситуації політичної й господарської стримує приватну ініціативу.

Можливо (й навіть імовірно!), що розмови про нестачу капіталових інвестицій у внутрішньому господарстві США мають іншу мету, ніж довести американським політикам потребу вкладати гроші перш за все в інтересах розвитку свого власного продукційного потенціалу. Америка перестала бути країною лише для американців, вона мусить дивитись далі своїх меж і допо-

магати іншим континентам. Сьогоднішня ситуація США ми розуміємо так: вони зацікавлені в економічній співпраці з Європою. Але Маршалів план в процесі його реалізації ускладнює внутрішні господарські проблеми Америки не з боку будь-якої загрози економічній кризі, а з боку небезпек погіршення життєвого рівня і зросту ціни на товари (інфляційні моменти). Тільки політичні, престижні інтереси й міркування, зрозумілі ваги й значення оборони світової демократії, потреба захисту старої європейської культури і цивілізації від східного варварського комунізму, а не економічні інтереси керуватимуть США при розв'язанні Маршалового плану допомоги Європі. Америка передбачає складність своїх світових господарських завдань, вона передусім хоче, щоб Західна Європа, ставши на міцні ноги, полегшила її працю на європейському континенті. На Далекому Сході таку роль виконувала б Японія в спілці з Китаєм, Кореєю, Австралією, Філіппінами. Йдеться не про довготермівові інвестиції в Західній Європі і на Далекому Сході, а про короткотермівові позички на засадах матеріальної компенсації.

В повоєнному світі, за винятком Німеччини й Японії, сирізь бракує робочої сили, людство потребує насаперед миру, навіть більше, ніж грошової допомоги. Східний тоталітаризм намагається знищити конструктивну роботу Америки. Америка мобілізує йому належну пісід, мусить навести порядок у світі. Відновлення Комінтерну, демонстраційні промови Вишинського, уста Громича і т. д. — це доказ не почуття сили, а скорше почуття слабости комунізму. Але це добра наука для альянтів. Большевізм остаточно зняв свою маску. Відновлення політичної й економічної рівноваги в світі, безперечно, коштуватиме людству дорого і триватиме довше, але ясно одно: воно мусить і може бути досягнуто лише без СССР, що зацікавлений у хаосі і злиднях, а не в мирному влаштуванні світових справ.

В. ВАСИЛЕНКО

Чи є вихід з кризи?

В чому полягає суть економічної кризи світу? Війна завдала багато шкоди. Отже вигадає так, що для відбудови знищеного та для поповнення браку продуктів шоденного ежисту потрібно багато мільйонів рук. У війні ті руки продукували засоби самознищення, тепер мають продукувати корисні продукти. Нібито на перший погляд є надія на те, що довгі роки не буде у світі безробіття. Повит на продукти шоденного вжитку і мешкання великий. Проти того стоїть теперішня система продукції, в якій важливу роль відіграє не попит на продукти, а тільки прибутковість продукції чи підприємств. Світ спустошений війною, не в ставі платити за продукти ту ціну, якої вимагають продуценті з метою, щоб їхні підприємства рентабельні. Це перша причина на шляху задоволення світу потрібними продуктами. Другим важливим чинником, що стоїть на перешкоді, є сама індустрія. Нинішня війна — це не тільки військові дії і дух, а це великою мірою індустрія та її продукти — воєнні машини. Кожна війна збільшує здатність індустриальних підприємств. Насправді бачимо це тепер в Німеччині, де для розквітання призначено аж 682 великі підприємства, що призначені для війни, а за мирного часу мали б працювати для мирних потреб. Отже індустрія лише Німеччині виробляє за час війни аж 682 великі заводи. Такий стан в кожній країні з тією різницею, що нині свої підприємства не ви-

щать, а змушують працювати для мирних цілей. Тим самим збільшується продукційна спроможність кожної країни. В додатку нові винаходи і нові методи продукції дають величезне прискорення самого виробу продуктів. Індустрія поширилась у війні на такі країни, які давніше лише купували продукти, самі їх не виробляли. Вони лише давали сировину. Тим самим продукти, вироблені наслідком такого прискорення праці, шкочо продавати, чи скорше, нема кому їх купувати, бо кожний намагався сам їх продукувати. Наслідки такі, що готові продукти нині можна виміняти лише за сировину і харчі. Даліше багато країн, які перед першою світовою війною лише купували продукти, нині самі їх виробляють стільки, що мусять їх експортувати. Це в свою чергу конкуренція тим країнам, що давніше опановували світові ринки. Не маючи змоги продавати свої продукти на зовнішніх ринках, держави стараються збувати їх на внутрішньому ринку, а це в свою чергу доводить до всяких обмежень, щоб не виступити до держави чужої, може, і дешевої продукції. З другого боку, щоб самому виробити потрібні продукти, треба мати сировину, які в більшості випадків треба імпортувати. Високо індустриалізовані країни мусять обмежувати свою продукцію через брак збуту, а це викликає зменшення покувної сили населення і збільшення безробіття. До того всього треба ще додати, що тепе-

ршіший продукційний апарат, хоч знищений в багатьох випадках війною, значно потужніший, як передвоєнний, і навіть без відбудови міг би задовольнити вимоги, що до нього ставляться.

Всюди нині чуємо нарікання на брак робочих рук. Це явище кон'юнктурне. Коли прийде до стабілізації валюти та до розміщення людей на місцях, то виявляться надмір робітників. Багато з тих, що нині живуть безвартісними грошима, будуть змушені працювати, щоб ті гроші мати і з них жити. Чорний ринок, що нині дає заробіток багатством, зникне, і люди кинуться шукати праці. В додатку удосконалені машини і методи продукції зменшать попит на людську силу. Отже появиться безробіття і то велике.

Отже коротко: щоб продукувати, треба купувати сировину і машини. За них треба платити твердою валютою. Щоб дістати гроші, треба продавати готові вироби. Хто буде їх купувати, коли кожна держава має змогу сама їх виробити і хочє їх збувати іншим країнам. Нині лише одна Америка може купувати всіма товарами і платити за них твердою валютою. Але ж Америці чужі вироби не потрібні, бо вона сама все продукує понад міру і хоче продавати на чужих ринках. Немає таких, щоб у неї могли ті вироби купувати, бо інші частини світу хоч покищо потребують товарів, але не мають доларів, щоб їх купувати.

Останні розмова між державами про скасування митних обмежень і звелення вільної міждержавної торгівлі вказують на те, що шлях до розв'язки проблеми провадження бо-

він доведе до вільного обміну чи кращого розподілу світових багатств між народами. Але це покищо балабачки, і їх наслідки не можна передбачити хоч би вже тому, що в цілому йде вже не лише про інтереси держави, а й продинокх продукційних груп. Вони будуть боронитись перед наводненням ринку чужими, хоч і дешевими, товарами, бо в багатьох випадках їхні підприємства стануть нерентабельні. Ліпший і дешевий продукт витіснить гірший і дорожчий, що нині опановує ринок над охороною державного мита.

Розглядаючи ті чисто економічні проблеми, напрошуються політичні висновки. До своєрідних висновків дійшли були в довоєнних часах німці, японці й італійці, які намагались війною збільшити свої терени і створити для себе т. зв. „гросраумвіртшафт“ за рахунок Європи, Африки і Далекого Сходу. То було причиною другої світової війни. Переможці з минулої війни виявляють ту саму тенденцію і нині, стараючись захопити у своє виключне послання чи під свій військовий контроль ринки збуту і сировини. Це стремління до повної автаркії доводить до творення величезних територіальних комплексів під одним провозом, економічно самовистарчальних, як от Панамерика, Британська імперія народів, Совєтський Союз і т. д. Справа ця не нова, бо американці, англійці й росіяни вже здавна ведуть ту політику, прикриваючись різкими аргументами,—економічними, політичними, історичними, стратегічними і т. д. Конкуренція німців, японців та італійців вони відвоювали

рамці. Тепер черга на таке виключення прийшла і на Совєтський Союз. Всі ті держави збирають собі величезні території, щоб жити, щоб мати простори для збільшення свого населення, напр. Англія резервує для себе Австралію і т. д. У зв'язку з підвищенням рівня культури і зокрема гігієни кількість людей збільшується. Держави мають тенденцію далі її збільшувати, щоб тим самим підвищити свій воєнний потенціал. Потім є друга тенденція—довести до однорідности населення на великих комплексах земель. Напр., Бразилія й інші країни не хочуть мати в себе національних меншин і національної ірідентности. З другого боку, збільшення населення збільшує споживання продукції, але загрожуює сильним безробіттям на випадок недовладностей у продукційному апараті чи браку ринків збуту, як це є тепер в Союзі Соціалістичних Штатах. Наслідки тієї тенденції такі, що нині, напр., важко платити на світі місьце для кількох сот тисяч сиританців в Європі. Через ті та багато інших причин постас між потугами створити конкуренційну боротьбу, що виявляється названої в захопленні чужих територій для можливого забезпечення себе від сусіда. Ця тенденція адекватна війні між Москвою. Коли між всіма світовими потугами ще існує якась співпраця та порозуміння між конкуруючими боротами між ними, Москва своїм блискучим відвоюванням старається побідити світову кризу і впасти між людьми. Вона переконана в тому, що чужа може

ДВА РОКИ

Проф. ВЕТУХІВ /Франкфурт над Майном 23.10.47 р.*)

Фахові об'єднання

Одну з форм організації емігрантів є об'єднання. Найбільшим є Селянська Спілка, бо великий відсоток емігрантів становлять селяни.

Також існують об'єднання купців, ремісників та інші. Працює товариство українських лісників і деревообробників.

Об'єдналися й інтелектуали різних фахів: є спілки інженерів, медичного персоналу, наукових працівників, журналістів, агрономів, правників, ветеринарних лікарів, учителів, кооператорів.

Українські комбатанти об'єдналися в Союз Українських Ветеранів (СУВ).

То все класи нашої організованості, що готуються до нового життя і співпрацюють з нашими переселенськими органами, завдяки яким деякі ширшають і зростають.

Об'єднання українських жінок на еміграції

В кожному таборі є класи жіночої організації. Де менше, де більше допомагають вони матерям і самотнім жінкам, беруть участь у виховній роботі, організовують фахові курси і майстерні.

Уважно контролює об'єднання художню чистоту виробів у майстернях, щоб українське народне мистецтво не звелось на дешевий повсякденний продукт, а пропугувало б і далі нашу культуру, як то воно робило сотні років. Виставки художніх виробів наших жінок є справді високомистецькі і репрезентують нас перед чужинцями.

Управа жіночого об'єднання має зв'язки з жіночими організаціями світу і широко інформує їх про проблеми нашої еміграції.

Молодь

Виховується, учиться, кваліфікується наша молодь. Найціннішою виховною організацією нашої молоді є Пласт, який об'єднує понад 5000 пластунок і який незалежно від часу існування і показав зразки пластового виховання на Міжнародному Джекпоті в Парижі, де, як відомо, взяли участь 51 український пластунок.

Хто бував на ватрах у лісі серед пластунок, той знає — силляки душі, романтики, високої духовної організації відтворюється у наших пластунок. Коли слухав їх пісні, коли дивився на засмаглий обличчя наших юних борців або спо-

стерігав, як запалюють вони ватру або сидять в світі догораючого вогню, тоді відчував, що значить організація молоді.

Ширше об'єднує молодь СУМ — Спілка Української Молоді. Активно і багатогранно працюють спортивні організації, що об'єднали в Раді Фізичної Культури.

Різні допоміжні організації

Допомога хворим, калікам, інвалідам — є справою Санітарно-Харитативної Служби, що виконує фактично функції Українського Червоного Хреста.

В цьому напрямі працюють також Братства Милосердя.

Активною роботою відзначається КОДУС — Комітет Допомоги Українському Студентству, що своїми стипендіями допомагає вчитися українській молоді.

Довголітня боротьба українців за волю свого народу створила цінні кадри, що мучилися в кайданах чужих ворожих режимів.

Вони об'єдналися в товариства для захисту інтересів колишніх політ'язнів.

Довгий час працює Лга Політичних В'язнів. Пізніше розпочало свою роботу Товариство Політ'язнів.

Органи самоврядування

Так іде наше емігрантське життя: в праці, в клопотах, в творчості, в сварках. Воно проявляється і в інших досягненнях українського інтелекту — в прекрасних журналах, наукових доповідях і в... таборних непорозуміннях.

Поруч із розвитком культурно-освітньої роботи, поруч із мистецькою діяльністю завжди помічалося прагнення до організованості, до самоуправня.

В верхах хаотичних днів кінця війни поставали українські комітети. В кожному селі, в кожному місті українці відшукували один одного, скупчувались, колективно намагались порозумітися з органами влади. Тоді, в квітні-травні 1945 року було завдання одне — пояснити чому ми не хочемо вертатися „на родину“ і захистити людей від примусу. Ворожа агентура школила як могла, та зрештою кожний табір,

кожний район, де жили українці прийняли, знайшли форму самоорганізації і самоуправня. То були або місцеві українські комітети або таборні ради чи управи.

Наші місцеві органи не завжди досконалі, часом невідповідні люди бували в них, що використовували інертність загально для своїх суто егоїстичних замислів і шлей, але життя показує, що загалом роль наших місцевих комітетів позитивна, що в таборах існує визнана репрезентативність українців.

Уже 10 червня 1945 року відбулися перші збори представників українців з північних районів Німеччини, які обрали тимчасове керівництво центральної допоміжної організації для допомоги українським скитальцям і репрезентативі їх. Майже одночасно і українці півдня Німеччини зробили те саме.

Трудно було порозумітися українцям з різних районів, бо влітку 1945 року пошта не працювала, регулярного залізничного руху не було. Представники комітетів чіплялися на випадковій авті чи на вантажній потягу. Кур'єри возили пошту на веломашинах чи мотоциклах.

У липні, проте, вже виявилось існування двох головних центрів і в липні ж обидва центри ухвалили злитися в єдине Тимчасове Бюро і підготувати З'їзд представників українців з усіх окупційних зон Німеччини та Австрії.

ЦПУЕ

31 жовтня 1945 року цей З'їзд відбувся. Прибули делегати з усіх зон, з усіх районів і обрали єдиний орган, названий Центральним Представництвом Української Еміграції, з яким працювали зональні Представництва з англійської та французької зон і кілька обласних представництв в американській зоні.

Отже 31 жовтня минуло 2 роки праці ЦПУЕ. Були в цій праці хитби, але й певні досягнення. А коли скласти всі плюси й мінуси, то, на мою думку, ролі ЦПУЕ в загальному творчому процесі нашої еміграції була позитивною.

Позитивність її полягає, насамперед, в тому, що, не дивлячись на дію ворожих елементів, на неоргані-

зованість попервах наших людей і часом паризму їх ментальності, обумовлену походженням з різних земель і довгорічним вихованням під різними режимами, — було досягнуто єдиної репрезентативності українців.

Може найбільше досягнення ЦПУЕ і було в галузі репрезентативності українців перед чужинцями. Різні держави світу дістали інформації про українських скитальців. Багато матеріалів було зібрано і переслано Українським Допоміжним Комітетам в Америці, які також широко використали їх при своїй активній діяльності у захисті нас. З Українськими Комітетами — і заокеанським, і європейським, зв'язки були налагоджені з перших днів існування ЦПУЕ.

Усталено зв'язки з владами, що є тут, з представниками міжнародних організацій, що опікувалися на ми як УНРРА, ІРО, Міжнародній Червоної Хрест.

Перші кроки нав'язування цих зв'язків були дуже трудними і той, хто пройшов весь шлях від початку дотепер, знає, які значні успіхи ми маємо в справі нашої репрезентативності і вирішення залежно від нашої опії багатьох питань правного статусу нашої еміграції, культурно-освітньої її діяльності, можливості самопомоги тощо.

Не можна помінути наших зв'язків з емігрантами інших національностей: латишами, литовцями, естонцями, поляками, білорусами, югослав'янами, грузинами, вірменами, козаками. Було створено Об'єднаний Комітет, який репрезентував спільні інтереси перед владами і міжнародними організаціями.

Труднішою була справа налагодження керівництва внутрішнім життям еміграції: різноманітним, бурхливим, з боротьбою партій, поглядів, пристрастей, з різними тенденціями і потягненнями.

В охопленні цих бурхливих хвиль життя ЦПУЕ має недотягнення, бо справді організаційне керівництво ні статутарно, ні фактично не охоплювало життя в різних кутках, де селилися наші емігранти.

Освітнє поле, зокрема шкільництво, настільки широко і швидко розвивалося, що керівництво теж не встигало достатньо охоплювати його

го, відставало з програмами і підручниками. Та останнього часу уже вироблено програми для народних шкіл і гімназій — для всіх класів і предметів.

Було чимало й інших недотягнень в роботі, а до того що впливали і труднощі емігрантського життя, боротьба за своє право. Але можемо сконстатувати, що хоч часом були прикри непорозуміння, наша еміграція вийшла з цього стану переможно.

Наші люди, перш за все, мають почуття громадянства. Вони жертвовно вносили добровільні датики, чи то був національний податок, чи різні зборки — Коляда, Писанка, Матері й Дитині та інші. І лише це створило фонд, що дав можливість ЦПУЕ працювати. З усіх зібраних коштів біля 40% було фондом безпосередньої допомоги, коло 30% складають різні витрати на роботу у коло 30%, на утримання персоналу працівників. Кожна громадська копійка є на обліку.

Наші люди взагалі проявили досить свідомості і організованості і тільки це дало можливість органам самоуправня виконувати їх ролі. Були і злочини, і недисципліновані вчинки, і порушення громадської дисципліни, але відсоток їх незначний — менший, ніж у скитальців багатьох інших національностей, та навіть менший за пересічний відсоток злочинності в європейських країнах.

Перед третім роком

Минуло два роки. За цей час багато зробили й пережили українські емігранти, та й зовнішні обставини змінилися. Тепер, коли героїчний рух УПА притягав увагу всього світу, коли ООН обговорюють питання про те, що якщо Індія має право претендувати на члена Ради Безпеки ООН, то чи має право на те Україна, доки з її території не виведені чужі війська, так само як були виведені Британією з Індії, коли українське питання стає одним з найважливіших для розв'язання проблем миру на Сході, — ми, українські емігранти, мусимо зрозуміти, що ми переходимо в нову стадію життя.

Тому тепер мусимо зрозуміти, що репрезентативність, подібної тієї, яку ми створили два роки тому, тепер не достатня, що шляхи наші ширші, більші і що на них мусимо будувати і нові будови.

Для всього світу ясно, що наша еміграція є антитоталітарна, що во-

(Далі на 5 стор.).

Б. ЛИСЯНСЬКИЙ

Проблема „зміни поколінь“*

Обидва сучасні наші покоління — як старше, так і молодше — муть „духовно реорганізуватися“.

Наше старше покоління мусить зійти з позицій (хоч би навіть „логічно-оправданих“) надміру формального підходу до справи своїх відносин з молоддю і не одну річ мові тим часом пробачити, бо сучасна молодь є „безбатченко“ і виростає не в зашику рідних стріх, а десь „у придорожних бур'янах“ довгого шляху мук нашої многогратової нації.

Подруге, у своїй ставленні до молоді і в своїй поведінці у стиках з нею наше старше покоління повсючасно має пам'ятати про свою відповідальність перед нацією та її майбутнім. Тому то до хиб і жаліть вомизок молодшого покоління не сміє воно ставитись, ані з оцінюванню чи пасивною безкритичністю, ані з легкомисною поблагочестивістю. Старше покоління мусить чесно казати молоді в очі всю життєву правду, а не „заполювати її ласкою“, не „васлашуватись перед нею“ і не здукувати її самітній депресивний кошток осолодіння компліментів та димнозвичайних лестощів. Кожен

такий крутий-демагог не є жадним другом молоді, а тільки її найгіршим і найнебезпечнішим ворогом.

І потрете, старше покоління мусить відчувати, що його обов'язок перед молоддю є водночас і обов'язок перед цілою нацією. Тому свої взаємовідносини з молоддю, молодим поколінням, воно не сміє лишати на долю випадку. Зокрема не сміє оправдувати брак свого духовного контакту з молоддю тим, що воно не вивільє відповідального бажання й ініціативи в цьому напрямі. Ту ініціативу старше покоління мусить проявити само і той контакт має нав'язати першим, не чекаючи (з фальшивої й шкідливої амбіції) на якийсь просьби чи запитання з боку молодшого покоління. Бо там, де є обов'язок, не місце для етикетної формалістики та хоробливого гонору.

У свою чергу, молоде покоління мусить:

Перше, усвідомити собі той гіркий факт, що бурхливий халяп життя відірвали його від рідного ґрунту і тим деформували його психіку. Тоді поворотне своє наближення до того ґрунту та відновлення перебудова заневищеної й викривленої сторо-

ними впливами психіки нашого молодого покоління має стати в чолі його життєвих завдань. Відірване від духовних джерел нашої національної стихії, воно знову має до них повернутись і зачерпнути в них силу до свого духовного оздоровлення та зміцнення.

Подруге, наша молодь не сміє думати, що вона „родилася з морської піли“, а навпаки, мусить „исно відчуті свою органічну приналежність до великого ланцюга розвоєвого процесу нашого народу, зокрема, мусить усвідомити, що є вона хронологічним, а тому і логічним продовженням доби й життєвого чину покоління попереднього, яке здійснило нашу національну революцію й створило рідну державу. Тому на сучасну нашу молодь сходить моральний обов'язок поставитись з належною увагою й повагою до життєвого чину та життєвих осягів попереднього покоління й сумлінно та солідно все те виступувати.

Ті представники нашого молодого покоління, які хочуть мати всебічний і правдивий образ нашої недавньої минулани, нехай використавши цю неповторну нагоду, якої за великим десятком літ, коли діяють до могод останні учасники української визвольної боротьби, вже не буде, і хай у живій розмові з тими свідками доби нашого національного змагу з'ясує собі дісне її об-

личчя, переконавшись, що та доба була дійсно велична й справді героїчна.

Подруге, українська молодь в своїй психіці не сміє передчасно старітись — вона має залишитись дійсно юною, правдиво-молодою. А це значить, що вона має бути ідейною, тобто жити певними ідеалами, мати певні ідеали. А той, хто їх має і ними живе, той завжди лишається вічно юним, а безідейні матеріалісти, що поза тваринним егоцентризмом нічого іншого не мають, — вони не знають, що таке молодість, бо й знати не можуть.

І нарешті наша молодь не повинна ставати жертвою свого „головокружіння від успіхів“ — не сміє перебільшувати й переоцінювати свої життєві осяги, які б поважні вони не були. Але тому, що життяна заслуга людини й вартість її як суспільної одиниці визначається не її освітою й знаннями, не її титулом і становищем, а лише її корисною, офіційною працею для рідного загалу. Заслужену пошану того загалу здобувається не знаннями, не посадою, навіть не фаховою чи загальною ерудицією, а лише її лише моральним авторитетом. Зава самовпевненість, що легко перехо-

дить в хвалькувату бундючність, того авторитету не творить і пошани з боку загалу не викликає; вона їх видить.

У слушності цього твердження нехай нашу молодшу генерацію переконає приклад деяких представників нашої генерації старшої, які втратили і в неї самої, і взагалі з нашого широкого загалу симпатію й пошану саме через оту надмірну самозакоханість і шітчим не обмежену шуху. Відомо бо, що видатні фахівці, дичі науки, мистецтва та літератури і взагалі передові інтелектуали виявляють у своїм щоденнім поведінці далекосяжну скромність. (Як наприклад вірменської скромності, може знаєти тут ось такі близько мені знаві з повсякденного життєвого стику імена: наш найбільший хемік-академік Горбачевський, наш слааний мовознавець — академік Смаль-Стоцький, наші великі поети — Володимир Самійленко та Олександр Олець, наші славісти — Нарбух та Холодний). Правда культура робить людину не тільки більш освіченою й цивілізованою, але також і більш моральною та етичною, а тому і більш гуманною. Це велику істину все має пам'ятати наша інтелектуальна молодь, яка ніяк ніяк не дістала змогу шкільних студій. Хай ця молодь не зобов'я-

ЗАКЛИК

До українців Аргентини, Парагваю й Уругваю!

.. Кожний українець, який слідкує за розвитком подій у великому світі, але собі докладно з того справу, що кожної хвилини українська справа може стати актуальною в міжнародній політиці.

Знаємо, що наші земляки в краю одні мучаться під важким чоботом експанта, а другі гинуть в героїській боротьбі за волю України. Нема українського центру, який міг би виступити за ними, бо вони не можуть ані виявити свою волю, ані розвинути політичну акцію в своїй обороні.

Українські сьпальці на чужині, в Німеччині, Австрії, Франції та Бельгії тяжко караються в таборах і вичають спасення від братів в Америці, де нема центру, який охопив би усіх українців і повів сильну акцію.

Неосвідомлені українці вступають до ворожої нашому народові організації та своїми крикливими виступами зраджують добре ставлення урядів Америки не тільки до себе, але й до всіх українців. Немає центральної організації, яка б протиставлялася шкідливій праці та рятувала добре ім'я українців.

Два роки

(Закінчення з 4-ої сторінки)

на боротьбу за волю і незалежність свого народу, що вона прагне демократичних умов для його життя. І як би не шалів ворог, атакуючи нас з різних сторін і користуючись часом для того навіть руками наших деяких патріотів з незрозумілим, а подекуди перерзаним розумом, він не досягне розбиття, а лише допоможе нам увести нові сили в наше спільне брідництво і самоорганізацію, поповнити їх, замінити на кращі і прямувати далі до об'єднання наших емігрантів, що перебувають в різних країнах.

Зараз всі зусилля прикладемо на те, щоб переселитися до різних країн світу, дістати там азил, чесно допомогти працею тим країнам, які нас приймуть, але ніколи не забувати про свій народ та його долю і про ідею визволення нашого народу!

Ми віримо в перемогу, а „По вірі Вашій дається Вам“.

Тому заходом Українських Центральних Установ в Буенос Айрес — Т-ва „Просвіта“, Т-ва „Відродження“ та Українського Допомогового Комітету — створено Конгресову Комісію з ціллю скликати Український Культурно-Освітній Конгрес Аргентини, Парагваю і Уругваю в Буенос Айрес в дні 31. X. I. XI. і 2. XI. 1947 року.

Конгрес має за ціль поінформувати учасників про розвій політичних подій, про боротьбу в краю і тяжке положення наших сьпальців та застановитися над поліпшенням їх долі.

Конгрес має створити Координаційне й Репрезентативне тіло, яке мало б повне право владати напрямні праці тут і репрезентувати цілу українську Колонію перед світом.

Справа дуже поважна та цільна. Здаємо собі справу з того, що вороги України вживають усіх засобів, щоб нам перешкодити в об'єднанні, але ми йдемо свідомо і відважно до цілі і на них не будемо звертати уваги.

Запрошуємо гаряче делегатів та гостей до Буенос Айрес. Прабувайте масово. На товариських зустрічах та вечерах пригадайте собі старих знайомих та познайомтеся з новоприбулими з Європи українськими емігрантами.

За Конгресову Комісію:
Голова: Михайло ГРЕГОРАЩУК
Секретарі: Іван СТЕРНЮК.

Редакція літературного Альманаху „СВІТАННЯ“ з почуттям глибокого смутку повідомляє про смерть ЮРІЯ КЛЕНА великого українського поета і видатного вченого.

Його втрата є невіджадуваною для українського письменства й духовости.

Вічна Йому Пам'ять!

II З'їзд українських студентів в Ганновері

Незавно відбувся в Ганновері другий з'їзд українських студентів англійської зони. На ньому основну увагу звернено на виховання й самовиховання. Вислухано реферат п. Цимбалістого на тему: „Державницько-громадянське виховання.“

В дискусії п. проф. П. Петренко вказав, що український студент повинен не тільки „учитися чужому“, але й „свого не забувати“, мусить так ґрунтовно вивчити історію України й українську літературу, особливо мусить це зробити той, хто не має можливости для цього раніше.

Одним із важливіших факторів виховання студентів є добре зорганізована праця студентських громад, участь в громадській роботі і тісніший зв'язок з старшим громадянством.

Головні завдання, які поставив з'їзд перед студентством, — це опанування кожним свого фаху і підвищення загально-освітнього культурного рівня. Для підвищення фахово-освітнього рівня і посередництва між подібними товариствами, між студентством і Централєю — з'їзд ухвалив владати студентський журнал для англійської зони, який має виходити в Кілі. ДЕЛЕГАТ.

Вносьте передплату на газету „УВ“ наперед за 1, 2, 3, або 6 місяців. Після внесення передплати газета буде надсилатись лише з 1 числа наступного місяця.

АДМІНІСТРАЦІЯ „УВ“.

Інтелектуальна продукція у Франції в 1946 році

За офіційними даними (Bibliographie de France, 1947 N. 8-9) у Франції в 1946 р. було видруковано 892 праці. Поміж ними — 421 переклад з мов: німецької 49, англійської 237, арабської 1, болгарської 1, данської 4, еспанської 13, фінської 9, грецької 4, гебрійської 1, голландської 5, угорської 1, італійської 9, латинської 9, норвезької 6, польської 3, румунської 1, російської 59, санскритської 2, содєнської 1, шведської 3, чеської 2, індустанської 1.

Щодо чужинських мов, в яких з'явилися цього самого року друки Франції, вони поділяються в такій

спосіб: німецька 58, англійська 56, баська 1, бретонська 5, каталонська 1, еспанська 13, італійська 1, латинська 38, польська 20, провансальська 1, російська 14 та ігійська 1.

Як бачимо, в цьому списку немає українських книжок, хоч такі вийшли в 1946 р. в Парижі. Це замовчання пояснюється, очевидно, тим, що українські книжки або свого часу не були надіслані до Національної Бібліотеки, де складається офіційна статистика, або вийшли вже після того, як цю статистику зложили. (Соборна Україна)

Уже за нашого часу хтось писав: Арістотель, мовляв, дарма, що він був мудрець, не зумів би запрягти коня в сучасний віз. Щось подібне сталося і з чільними людьми теперішньої Америки та Англії. Справді бо! Не абиякі державні мужі, Рузвельт із Черчилем влязали себе ніякими... птахівниками.

Заквоцала, мовити б, у якоїсь господній квочка. Господня відряду ж дасть їй раду. Якщо нема потреби садити квочку на яйця, вона викушає її кілька разів у холодній воді — і квочці все її квотання мнеться. Але Рузвельт із Черчилем цього способу, видно, не знали. Там то, шойно міжнародна квочка почала квотати, вони мерщій підсипали її, тобто посадили на яйця.

— Нехай, — казали вони, — виведе курчаток. І пам по парочці швинків дістається. І ми покуштуєм борщу з курятиною...

Посадили, кажемо, англо-сакські мужі міжнародно квочку на яйця. Пильнують її, годують, напувають. Сидить квочка десь у гнізді, сидить два, сидить скільки їй природно призначено сидіти. І так висиділа курчаток. Вилізть по тому з гнізда, рущас геть, а курчата слідом за нею.

Квочка:
— Кво-кво-кво!..
І прямицько в чужі городи.
А курчата й собі:
— Пі-пі-пі!..
І теж у чужі городи.

Гребуться там. Англо-сакські мужі вже й незадоволені — гримають на неї:
— Кво-кво-кво!..
І прямицько в чужі городи.
А курчата й собі:
— Пі-пі-пі!..
І теж у чужі городи.

Гребується там. Англо-сакські мужі вже й незадоволені — гримають на неї:
— Кво-кво-кво!..
І прямицько в чужі городи.
А курчата й собі:
— Пі-пі-пі!..
І теж у чужі городи.

Малій фейлетон

Міжнародня квочка

— Кво! Кули ти ото забралася?
А квочка й далі:
— Кво-кво-кво!
Гребується.
А курчата й собі:
— Пі-пі-пі!..
Гребується.

Гребується отак міжнародня квочка на Балканах, гребується в Німеччині, гребується в Китаї, ще в багатьох місцях гребується. Англо-сакси уже аж похрипли, кишкючи на ту міжнародню квочку з її курчатами, а вона, мов і не до неї, — гребується! Надто велику куряву збила квочка з своїми курчатами в Греції. Англо-сакси, бачивши це, в крик:

— Не смійте такого робити в чужому городі! Тоталісти!

* А міжнародня квочка собі в крик:
— Не смійте мене, найдемократичнішу в світі квочку, називати тоталісткою. Самі ви імперіялісти, загарбники, колонізатори!

Ну, а курчата й собі слідом за матір'ю:
— Імперіялісти, загарбники, колонізатори!

Англо-сакси, бачачи, що їм самим не вигнати міжнародню квочку з цього города, порушують квоччину справу у Раді Безпеки:

— Тут ми тебе, — кажуть, — саксатка квочко, приборкаємо. Ось таку ухвалу про твої вчинки ухвалимо! А міжнародня квочка їм на те:
— А я на вашу ухвалу накладу своє veto!

— А ми ще одну ухвалу ухвалимо!
— А я накладу ще одно veto.

І так щось понад двадцять разів вони ухвалюють, а квочка накладає на їхні ухвали свої veto.

І гребується міжнародня квочка з курчатами і по сьогодні в чужих городах. Та не тільки гребується, а й на цілий світ ганьбить отих самих англо-саксів, що вони за неї так дбали, кво-кво-кво сиділа на яйцях. Тільки й чути:
— Імперіялісти! Агресори! Запалювачі війни!..

Чухаються тепер державні мужі Америки та Англії. Та як же його не чухатися, коли ж, замість борщу з курятиною, їм доводиться тепер споживати не геть то смачну юшку.

Отака та міжнародня квочка! Наробила — та ще й паробить! — англо-американцям вона клопоту.
Мартин ЗАДЕКА.

ридіть того нашого суспільного елементу, якому титули й посади безвально замажтрули голови. І хай вона дбас про те, щоб, здобувши собі титул доктора, інженера чи магістра, не втрачала при тім найвищого титулу — титулу людини.

Українське суспільство потребує знати думку своєї постуцової молоді і має обов'язок до її голосу уважно прислухатися. Але той голос мусить бути розважним, а владана в його критична мусить бути річовою, об'єктивною і творчою. Саме такої справедливої і творчої критики наш загаль від своєї молоді чекає і за це наперед їй дякує.

Окремо слід зазначити такий момент.

У своїм національно-політичній житті українська молодь має рішучо покінчити з дотеперішнім малуванням систем, осмислюючи не на гаслах морального поступу й линарського героїзму, а лише на гаслах плесання расово-зоологічного інстинкту чи облудної класової боротьби, нічим не обмеженої вселюдьської ненависті, беззмірно аморальною, хоч і майстерно замаскованою декоративним фарисейством. Ідеєю насильницької диктатури, на яких облудних духово-примітивній й морально-безпринципній концепції тоталітарного режиму, наша духово-чиста й

психологічно-здорова молодь має притиставити ідеї правдивої людяності і свободи духа, базуючи на них і лише на них свій загальний життєвий світогляд і свої національно-політичні концепції.

Відома гасло нашого поета:

„Бо тільки меч, а не слова,
Забудує твої права
У ворогів й розвою!“

безперечно, має великий життєвий зміст і велику правду, але — при концепції передумови правдивого розуміння та здійснення. Це правдиве розуміння того гасла поділяє в тім, що меч стає надійним і могутнім збраряддям національного змагу, бож у своїм чині спирається не на проміжну силу фізичну, а на невмирущу й непереможну силу людського духу.

Українська молодь мусить перейнятися почуттям національної самоцінності та зрозуміти ту безтиту істину, що нащадкам вільнолюбного народу не личить наподоблю-

вати реакційні чужинські режими та бути пропагаторами модерних концепцій брутальности й диктатури фізичної сили. Саме ось ці чужинські впливи отруїли психіку нашого молодого покоління, дезорієнтували його думку та злеморалізували його істоту. Щоб звільнитися з того духового полону, українська молодь має повернутися до цілощого джерела власної духовної сили — до героїчної доби нашої національної революції й створеної нею рідної демократичної державности.

Під прапори цієї державности, під овіяні славою й скроплєні жертвеною кров'ю кращих синів нашої Батьківщини традиційні прапори Української Народної Республіки клячуть нашу молодь світлі тілі героїв нашої визвольної боротьби, а зокрема, тієї героїні Крут і Базару. Нехай своєю охотою продовжити й завершити історичний чин наших національних борців з доби 1917/21 років сучасна молодь дасть доказ свого правдивого патріотизму й своєї національно-політичної зрілости. А щоб уникнути верозважних крові і тихих пролив перед Рідним Краєм, нехай наша молодь твердо запам'ятає, що всі політичні концепції, незгідні з національно-психікою Україн-

ського Народу, з його стихійним гоним до волі й особистої незалежности, з його глибоким почуттям правосвідомости й впливаючим із усього того органічним демократизмом, — усі такі політичні концепції напевно будуть засуджені на провал серед широких народніх мас.

Українська молодь, що цікавиться політичними проблемами й хоче жити національно-політичним життям, має обов'язок ознайомитися з азбукою політичної культури, а зокрема усвідомити собі те, що першою ознакою тієї культури є ідеологічна толеранція, тобто визнання й пошанування чужих поглядів та ідеологічних систем. Априорна відкинення тих поглядів, бездумне небажання об'єктивно приглядатися до чужої думки й безсторонньо її аналізувати, — завжди було і буде доказом низького рівня духової й моральної культури даної особи.

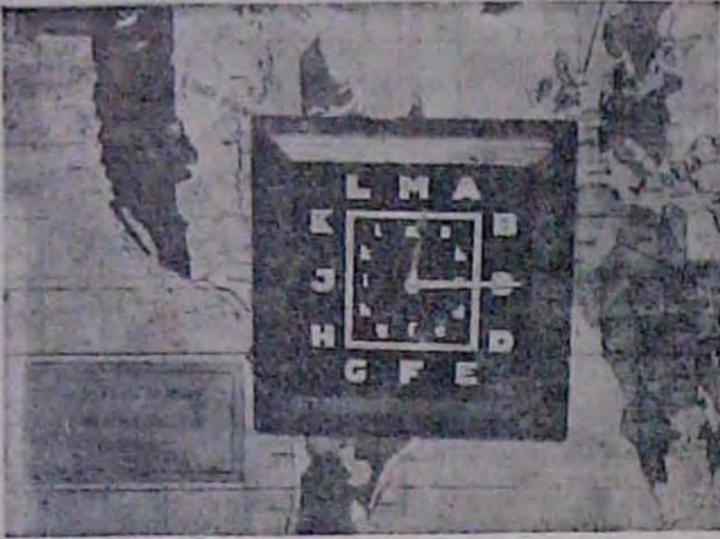
Так довго як українці з одних земель нашої національної території не навчались шанувати й респектувати релігійний, духовий та культурно-добутовий світ своїх земляків з інших земель, — так довго гасло української духової соборности буде порожнім звуком і малопізнаваною забавкою, якщо наша грома-

дянство — лише для виконання встановленої формальности — урочисто бавитиметься раз на рік у день 22-го січня, з тим, щоб потім ігнорувати її на протязі цілого року.

На сучасну нашу молодь спадає обов'язок звільнувати суму духовного покоління, звільнувати „регіональні патріотизми“ Українського Сходу та Заходу і вже раз на завжди покінчити з „концепцією двох Україн“ — концепцією, яку, на волю нашу біду, а що на більший наш сором, дбайливо плекають ще й досі патріоти рідних Кобеляк і Заліщиків.

В них стислих рядках ми накреслили основні морально-ідеологічні позиції, на яких мають стати дві теперішні наші генерції, якщо вони хочуть сповняти свій життєвий обов'язок перед нашою сучасністю і нашою майбутністю. Нехай же в свідомості цього національного обов'язку й своєї відповідальности перед усіма праїдшими нашими поколіннями — покоління старше та покоління молодше протягнуть одне одному дружні руки та в спільній горінній дуці і в спільному трагичному серцево-одностайно підуть „доброти славу, і волю, і честь“ для нашого вільного, майстерного Народу.

НАУКА И ТЕХНІКА

Годинник, що показує світовий час

Два німецькі винахідники сконструювали годинник, що з допомогою спеціальної географічної мапи, позначеної на зоні часу, показує точний місцевий час у всіх частинах світу. Отож, маючи такий годинник, літун не потребує під час далеких подорожей щоразу переводити його на новий місцевий час. Замість циферблату, на годиннику зазначено — відповідно до жвавої мапи — перші двадцять літер азбукки. (Дена-Бікль)

Як змінилися жінки

(Як можна бачити з нижчеподаних матеріалів, мова йде про жіноцтво США)

Чи є жінки сьогодні тонші й вищі, як 50 років тому? Так. Середній ріст збільшився, а жіноча постать стала тоншою. В усіх групах за віком зменшилася середня вага. Пересячне зменшення жіночої ваги в останньому десятиріччі досягає майже п'яти фунтів.

(Джерела: Д-р Далей А. „Спостереження хірурга на Світовій виставі краси в Чикаго в р. р. 1893—94“; Д-р Е. А. Хутон „Присмерк людини“; Страхова контора життя „Метрополітен“.)

Чи відрізняється жіночий фізичний обрис від того, що був 50 років тому? Так. Тепер середня жінка має ширші плечі, ліпше розвинені груди та м'язи ступні, ніж 50 років тому. Також зменшилася ширина в бедрах, але самі бедра та руки розширилися. (Джерела: Еслі Клоу Парсонс „Жінка в минулому“.)

Чи збільшилася жіноча нога? Так. Двадцять років тому така жінка вбирала вузля, що було на всіх моделях, мало розмір 4 В, нинішнього року є 7,2 В. (Джерело: Національна Асоціація вузтьової промисловості.)

Чи американські жінки сміють тепер молодшими як 30 р. тому? Так. Передчасна сивина волосся має місце серед жінок усіх цивілізованих народів. (Джерело: Г. Степелей Редгроу та Дабльберт А. Фогт „Чорняві чи русні“.)

Чи живуть жінки тепер довше як 50 р. тому? Так. Середня довжина життя жінки тепер сягає до 69 р., — приблизно на 15 р. більше, як 50 р. тому. В порівнянні з п'ятдесятьма роками життя чоловіка сьогодення жінка тепер живе на 15 років. (Страхова контора життя „Метрополітен“.)

Чи жінки задоволені порівнюючи більше своєю долею? Ні. Хоч жінки мають тепер великі досягнення в соціальному та економічному житті, — четверта частина жінок в США Штатах стурбовані своєю долею. Їхні головні недоволення з того, що вони через хатню працю є задоволеними та не мають змоги придатися до „зовнішнього“ життя. (Джерело: Д-р Маргарет Мід — „Доля“.)

Жінки про свою моральність.

Не так давно жінкам було роздано анкету з проханням відповісти: „Як Ви вважаєте — протягом останніх десяти років стали жінки більш твердими в моральному відношенні, менше, чи залишилися такими ж, як і раніш? Тільки 11,1% відповіли „більш твердими“; 51,4% — сказали „менше“; 32,3% — такими ж, як і раніш; 5,2% — сказали, що вони не знають. (Джерело: „Доля“.)

Чи американські жінки одружуються тепер молодшими, як раніш? Так. З часів великої колонізації вік, в якому жінки одружуються, значно зменшився. Тепер білі жінки, що народилися в Америці, йдуть до шлюбу в пересячному віці 22-х років.

Чи можна вважати тепер жінок більш розвиненими за їхніх попередниць? Так. Пів сторіччя тому багато університетів відмовляло жінкам в праві бути студентками, вважаючи їх менше здібними за чоловіків. Значно пізніше дослідження Гомпінса довели, що жінки можуть працювати розумово більше, ніж чоловіки, протягом певного часу та що вони роблять це більш акуратно. (Джерело: Д-р Вільям Мултон Марстон „Довідник про експерименти в Університеті Дж. Гомпінса“.)

Чи ліпше жінки працюють як керівники промислового та торговельного світу? Ні. Спостереження над цим були проведені в 1928 р., вони довели, що жінки надто „особисті“ та поверх мри чутливі до критики, надто задрать одна одну, не можуть добре працювати з іншими жінками, не мають почуття чесної гри. Спостереження з 1942 р. підтвердили ці висновки. (Джерело: Д-р Дороти Донбер Бромлей; Д-р Беатріс М. Пінк.)

Чи стали жінки ліпшими матерями? Ні. Урядові чиновники прийшли до висновку, що з початком останнього сторіччя матері все більше почали „хитрувати“ та свихати свої обов'язки на школу й церкву, а теперішні діти стали від того більше відірваними від родини і тому менше вихованими. (Джерело: Д. Сведден, проф. соціології, Колумбій. Д-р А. Е. Барсон та інші.) Переклад О. Г.

Заходом Українського Вільного Університету появились такі твори:

Автор	Назва	р. вид.	п. в. НМ
Проф. д-р І. Мірчук	Нарис української культури	1946	2,50
Проф. д-р В. Петров	Український фольклор	1946	10. —
Проф. Л. Олександрович	Лекції з історії українського права	1947	25. —
Проф. М. Чубатий	Огляд історії українського права ч. I	1947	15. —
—	Огляд історії українського права ч. II	1947	25. —
Проф. д-р В. Шербаковський	Календар доба в Україні	1947	15. —
Проф. Ю. Шарех	До генезису називного речення	1947	15. —

Важливі можуть купити ці твори кожного дня крім суботи, від год. 10-12 в книжкарні УВУ, Мюнхен, Версалерштрассе 4/III, чи за замовленням на підставі писемного замовлення. Книжкарня УВУ

РЕЦЕНЗІЯ

„Практичні вправи з географії“ (Івана Мар'єнка Августбург 1947.)

При вивченні географії у школах, добре забезпеченими підручниками й атласами, велику допоміжну роль відігравали контурові мапи. На таких мапах, залежно від програмних вимог, учні розв'язували різні практичні вправи: визначали рельєф поверхні земної кулі чи її частини, розміщення рік, озер, морів, розміщення природних багатств та їх використання, різні види комунікації, розташування торговельних, адміністративних, культурних осередків, визначали розміщення ізо-терм, ізобар та інші явища.

Це все сприяло заучуванню предмета географії і, головне, збагачувало просторову уяву учня. Тому то поява „практичних вправ з географії“ І. Мар'єнка є досить виграшне явище, зокрема для наших шкіл в цих еміграційних тяжких умовах, коли на кожному кроці по

наших учбових закладах бракує підручників ташого допоміжного матеріалу.

Ці вправи побудовані на вивченні географії з сіпними мапами, мають, як додаток, показник географічних назв. Тому це видання заступає до певної міри, атлас, контурові мапи, а в частині географічної номенклатури й книжку-підручник з географії.

Зважаючи на те, що значна більшість наших шкіл ще не має ні атласа, ні контурових мап, а до того ж і підручника, ця праця є корисною і як методичний посібник — оригінальною.

Практичні вправи Мар'єнка можна цілком рекомендувати для використання в усіх класах середніх шкіл, а також і в початкових, як корисну і потрібну книгу.

Г.В.

РОЗШУКИ

- Трофименко Галину, Людмилу, Оксану розшукують родичі. Писати на „Українські Вісті“ 30—33
- Дочку Аліну 1924 року та сина Михайла 1922 р. з села Копилка, — шукає батько Іванів Олекса. Зголоситись на „Українські Вісті“ 62—1
- Розшукують Савенко Тото. Востаннє перебувала в Марієнбаді, Чехо-Словаччина. „Укр. Вісті“, для Гриця 42—1
- Дружини Марію Павліну уродж. Тарновську (Волтін), племінниця Заставки Тараса Васильовича (Тернівка). Протоєрей Семенович Олександр, Amer. Standortlazareit 293.
- Співі — Івана, Петра Павленків, — батько Кирило Павленко, Регенсбург, Оселя, табір IPO, VI. III/61. 50—1
- Сашиних рідних розшукує Назарев О. Сповідити до редакції „УВ“ 42—4
- Брата Олексу пошукує Чернішук Юрій — Ашаффенбург, табір Артилеріє 68—1
- Онуків Зою і Юру — розшукує бабушка Люся. Зголосуватись на „Українські Вісті“ 71—5
- Брата Лугину Івана розшукує сестра Галина. Того, що знає щось про його, прошу зголоситись на „Українські Вісті“ 72—1
- Дра мед Дмитра Стасюка й Дмитра Головацького з Онуги пошукує д-р мед. Енген Омельський 14-а. Ulm, Do nau, Römerstr. 67. 47—1
- Савву Богдана зі Львова, нар. 1929 р. розшукує сестра. Хто знає щось про його долю повідомити Ольгу Пальків, — Регенсбург, Гангоферзі-аушг (ДП-Лігер) 81—2
- Козачинський Яків, відгукись! Дмитро Шапак. Оснабрюк-Еберсбург (23). 82—2
- Лям! Відгукись на адресу: Jagoslaw Skrupnyk, chez M-r J. Rudacziv, Paris 6, 3, rue de la Grande Chaumiere, France. Маю вістку про твою сестру Галю. 83—2
- Євгена шукає Віра Тольчинська, — (13b) Bissenhofen bei Kaufbeuren, Gasthaus „Zur Post“ 84—7
- Брата Михайла Собків, уродженого в селі Вороняків пов. Золочів, за Німеччини перебував в Касселі — шукає Дюла Володимир, — Пфорцгайм, Бухенберг-казерне 85—2
- Братів Івана і Грицька, а також рідних і знайомих розшукує Земляченко Михайло (з Глухой), — Mainz-Kastel, Holz-Kaserne, DP-Lager, Block 3, Zimmer 52. 86—2
- Жінку Діляку Чачану і трое дітей Людмилу, Васюля, І-жорія — розшукує Діляк Степан, — Бурдорф (Галіновер), Лігер „Orion“, Барак 27, кімната 12. 72—2
- Співі — Василя і Олександра Дідухів — розшукує батько Федір Дідух — Слати на адресу „Українські Вісті“ 73—4
- І. Микитку і Льва Годованича, сипів Данила й Анастасії із села Ясень, повіт Калущ; 74—2
- Степана і Ярослава Яруняків, сипів Михайла і Катерини, із села Ясень, повіт Калущ (Останнє місце перебування — Циглін, околиця Берліну); 74—2
- Василя Ясеньського із села Турс, пов. Турка над Стриєм; 74—2
- Євстахія Пліша, сина Андрія і Анастасії із села Турс, пов. Турка над Стриєм; 74—2
- Михайла Мороза, сина Василя і Варвари, із села Писочна, пов. Жидачів, — розшукує Кузик Михайл. (21 b) Vike 125 b. Altenbecken, Kloster St. Andreas, Westfalen. 74—78—2
- Рідних і знайомих розшукує Корпівик Стефанія зі Львова-Филипівки Етлінген/Баден, ДП-Лігер. 79—1
- Карпенка Василя з Таганрога, останньо проживав у Ріхтенгаузен (Вестфален), і інших знайомих розшукує Великодні-Небожиська Фея. Braunschweig, Siegfriedstraße, Studentenhause (beim Lager). 80—1

Подяка

Гекторат і Кураторія Богословсько Педагогічної Академії УАПЦ складають сердечну подяку Українському Табору в Ділінгені за надіслану для Академії пожертву в сумі дві тисячі марок — персонально Голові Табору п. Г. Елішевському, Голові Братства п. Л. Форзінському та Культурно-Освітньому Референтові п. Проф. Чуйкові.

Щиро вдячні
Ректорат і Кураторія.

Оголошення

Вийшла з друку нова книжка проф. П. Ковалева п. п.

„БУТИ ЧИ НЕ БУТИ?“

Ціна 2 НМ.

Замовити: Українська Книжарня, Мюнхен, Дахауерштр. 9, та кооп. „КОС“.

Мюнхен, Розентаймерштр. 46 а. 1

Оголошення

Вийшла з друку нова комедія В. Чаплена „Гетьманська спадщина“. Ціна 5 марок. Книжарня 20%, книжки. Замовити: Augsburg, Sontmekaserne, VI. IV, Z. 52. J. Balko. 70—1

Матримоніальне

Гарний чоловік, 40 літ з високою освітою, шукає листового знайомства з вродливою інтелектуальною українкою, вищесереднього зросту, у віці від 25 до 35 літ. Писати до „Укр. Вістей“ під „Знайомство“ 61—1

Увага

Для осіб, що проживають в АНГЛІ і бажають читати газету „УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“, передплату надсилати на адресу: Central Ukrainian Relief, Burgess 218 Sussex Gardens, Poddington England, London.

ДО НАШИХ ЗАМОВЦІВ

Подіємо галузі оплати за надрукування оголошень в нашому часописі: 1 стор. — 600 НМ, 1/2 стор. — 350 НМ, 1/4 стор. — 200 НМ, 1/8 стор. — 100 НМ, 1/16 стор. — 50 НМ, 1/32 стор. — 25 НМ. В тексті — 100%, палатиш.

РОЗШУКИ — 30 копій. за кожне окреме слово. Належну суму слід надіслати разом з текстом оголошення.

Без попередньої оплати — оголошень друкувати не будемо.

Адміністрація.

Уже появились в розпродажі великий

КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ

на ювілейний 1948 рік, присвячений

- 300-літтю Хмельниччини (1648),
- 100-літтю знесення панщини (1848),
- 30-літтю Визвольних Змагань (1918).

Багатий змістом, ілюстрований, 208 ст. друку, вел. 8^о. Ціна 15.— нм.

Набувати в кожній українській книжарні й кіосках. Замовлення слати на адресу: Гуртівня Паперу, (136) Августбург, Шпітальгассе 5, Телефон 6504. Книжарям і вольпортерам знижка. Кошти поручено пересилки одного прим. 1,50 нм.

Часопис „УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“ виходить ДВІЧ НА ТИЖДЕНЬ: у середу і суботу. Приймається передплату:

На 1 місяць — 8 НМ

„ 3 „ — 24 НМ

Ціна окремого числа 1 НМ.

Організуйте групову передплату та зможете отримати знижку. — Коштові листівки знижки виступають лише в збірних випусках. — Дописи і листи в справах редакції адресувати на окрему редакційну адресу.

Administration „Ukrainaki Wisti“, Neu-Ulm, Ludwigstr. 10.

Видавничий Співіс „УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“ РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ.

Головний редактор Ів. БАГРЯНИЙ.

Редакція застерігає за собою право скоректувати дописи, а з приводу вільнолюбивих дописів виступає лише в збірних випусках. — Дописи і листи в справах редакції адресувати на окрему редакційну адресу.

Redaktion „Ukrainaki Wisti“, Neu-Ulm, Ludwigstraße 10.

Редакція приймає особисто в українському таборі в Ульмі — Баден-Альб — 8—12 год. щодня, крім суботи.

Authorized by European Commission Civil Affairs Division APO 757 — AD 3478 — QEC-AGD — 14 July 1947

Druck: Ukrainische Zeitungs, Neu-Ulm, Ludwigstraße 10